

اهمیت حفظ استقامتی در سنجش توانایی ذهن و صوت

داور بخش حفظ استقامتی مرحله نهایی چهل و هفتمین مسابقات قرآن با تبیین ضرورت و اهمیت این عنصر مهم در سنجش دقیق محفوظات، توصیه‌هایی به علاقه‌مندان به کسب رتبه در مسابقات جهانی داشت.

داور بخش حفظ استقامتی مرحله نهایی چهل و هفتمین مسابقات قرآن با تبیین ضرورت و اهمیت این عنصر مهم در سنجش دقیق محفوظات، توصیه‌هایی به علاقه‌مندان به کسب رتبه در مسابقات جهانی داشت.

اهمیت حفظ استقامتی در سنجش توانایی ذهن و صوت الهام ماندگارمهر، داور بخش حفظ استقامتی مرحله نهایی چهل و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم بخش بانوان در گفت و گو با ایکنا، در پاسخ به این پرسش که حفظ استقامتی چیست و قاریان چگونه می‌توانند اراده‌های قوی‌تری در این بخش داشته باشند؟ گفت: حفظ استقامتی، یک سنجش است و میزان توان یک حافظ قرآن در ارائه محفوظاتش را نشان می‌دهد و چنین سنجشی در مسابقات سطح ملی ضروری است.

این حافظ بین المللی گفت: به طور معمول در یک مسابقه ۸، ۱۰ یا ۱۵ خط مصحف یا در مجموع دو تا سه سؤال ۱۵ خطی پرسیده می‌شود، اما در حفظ استقامتی باید فرد بتواند سه سؤال سه صفحه‌ای را بدون وقفه بخواند. امسال سه تا سؤال دو صفحه و نیمی پرسیده شد، یعنی هفت و نیم صفحه، که قبلاً تا ۹ صفحه حدود نیم جزء پرسیده می‌شد.

حائز رتبه اول مسابقات بین المللی کشور لیبی ادامه داد: چنین ارائه‌ای توانایی حنجره و میزان محفوظات را می‌سنجد، چون صوت حافظ باید توان خواندن صفحات متعدد را داشته باشد. اگر بخواهد با صوت و لحن بخواند ممکن است در همان سؤال اول صدایش خسته شود. حفظ استقامتی مانند دوی استقامت است که سرعت در آن خیلی مهم نیست، بلکه مهم طی یک مسیر طولانی از ابتدا تا انتها است. در حفظ استقامتی هم حافظ باید بتواند تعداد صفحات بیشتری را ارائه دهد.

این داور مسابقات ملی و بین المللی قرآن تأکید کرد: در حفظ استقامتی تجوید، صوت و لحن و وقف و ابتدا نمره ندارد و صرفاً صحت حفظ مهم است. جالب است برخی حافظان ما به حدی مسلط هستند که هر سه سؤال را همانند حضور در سالن و با تمام ریزه کاری‌های لحنی می‌خوانند و در مقابل افرادی ممکن است مهارت کمتری داشته یا نگران باشند که لحن باعث شود، ارائه حفظشان دچار مشکل شود یا اعتماد به نفس کمتری دارند. حتی ممکن است آیات را عربی ساده بخوانند یا تند تند بخوانند، ولی هر قدر تسلط آنها بالا برود حتی همان میزان را هم می‌توانند با ترتیل کامل بخوانند، هر چند نیازی به این کار نیست.

ماندگارمهر افزود: به طور مثال یکی از حاضران در حفظ استقامتی آیات را دکلمه وار یعنی عربی ساده خواند. اگر کسی نکات تجویدی را رعایت نکند، کسر نمره ندارد، اما اگر مثلاً دچار کشش حرکت شود، چون جزو صحت حفظ است، نمره کسر می‌شود. ولی متسابقان به حدی قوی هستند که عموماً چنین مشکلاتی بروز نمی‌کند.

وی گفت: بسیاری از حافظان به خواندن مقطع‌های کوتاه عادت کرده‌اند به همین دلیل اکثر اشکالات آنها از صفحه یک به بعد آغاز می‌شود، چون در مسابقات کمتر از آنها صفحات بیشتر پرسیده می‌شود، گویی ذهنشان در این الگو قالب بندی شده که سه سطر تا یک صفحه را بخوانند و همین که از صفحات بعد پرسش می‌شود، اشکالاتی برایشان پیش می‌آید و انگار میزان تمرکز آنها به همان اندازه است و نتوانسته‌اند، بیشتر تمرین کنند.

این داور مسابقات قرآن اضافه کرد: من در کلاس‌های حفظ به شاگردانم توصیه می‌کنم هر چند وقت یکبار با همدیگر مباحثه استقامتی داشته باشند، یعنی از هم سؤال‌های سه صفحه‌ای بپرسند تا در مسابقات دچار مشکل نشوند.

وی با اشاره به خاطره‌ای از یکی از اساتیدش، مرحوم سیدمهدی فاطمیان، حافظ بین المللی گفت: در ۱۰ سالگی همراه پدر به جلسات حفظ ایشان می‌رفتم. استاد فاطمیان دفترچه‌ای به من داده بودند و تمریناتم را در آن یادداشت می‌کردم و به من می‌گفتند که در طول هفته چه کارهایی را انجام دهم. یک بار از اواخر سوره رعد از من پرسیدند و من خواندم تا به صفحه سوم یا چهارم سوره ابراهیم (ع) رسیدم و مدام به استاد نگاه می‌کردم تا ببینم کی به من احسننت می‌گویند؟ تا پایان دهم. من شش صفحه خواندم؛ برای من جالب بود که چنین سؤال طولانی پرسیدند. البته آن زمان حفظ استقامتی مطرح نبود. ایشان می‌گفتند: نباید صرفاً به خواندن یک قطعه و یک قالب خاص عادت کنید. در مسیر طولانی ذهنتان را متمرکز نگه دارید.

ماندگارمهر افزود: بعدها این نوع مسابقه به مسابقات سراسری اوقاف اضافه شد. یک دلیل این مسئله هم این است که حافظان

ما به حدی قوی هستند که نمی توان فقط به یک اجرا در سالن یا فینال اکتفا کرد، چون آنها می خواهند به مسابقات بین المللی بروند. گاهی اوقات در مسابقات بین المللی می بینیم، تعداد صفحات بیشتری پرسش می شود. مثلاً در مسابقات لیبی یا اردن سؤالات دوصفحه ای هم خواندم. در اردن چهار سؤال پرسیده شد و اگر من این ذهنیت را نداشتم که ممکن است، تعداد صفحات سؤال من بیشتر باشد، ممکن بود دیگر پس از خواندن یک صفحه صدا یا ذهنم خسته شود.

وی یادآور شد: یک حافظ ممکن است حفظش خوب باشد، اما چون کنترل صدایش را ندارد و با تمام انرژی می خواند، صدایش دیگر توان خواندن بقیه سؤال را ندارد و وقتی صدایش یاری نکند، چطور می تواند آنچه را که بلد است بخواند؟ پس فقط حافظه، ذهن و محفوظات مهم نیست، بلکه یک حافظ باید این مهارت را یاد بگیرد تا یک ترتیل کامل ارائه دهد و صدا و نفسش را طوری استفاده کند که تا آخر بتواند قرائت کند.

این داور مسابقات بین المللی و مُرْتِّل قرآن در پاسخ به این سؤال که امسال پدیده خاصی در ارائه استقامتی دیدید؟ گفت: اجراها متفاوت بوده ولی حفاظی بودند که به همان سبک در سالن خواندند، بدون اینکه دچار مشکل نفس یا کندی ذهن شوند که این افراد در اولویت هستند تا بتوانند رتبه های اول را کسب و بعدها در مسابقات بین المللی شرکت کنند. آنان در هر شرایطی خوب می خوانند و یک حفظ خوب در کنار یک ترتیل خوب دارند.

یادآور می شود، مرحله نهایی چهل وهفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم ویژه بانوان از دوشنبه ۱۲ آذرماه در مصلاهی شهر تبریز آغاز شده و ۱۹ آذر طی مراسمی و با معرفی برترین ها پایان می یابد. بخش آقایان تا ۲۹ همین ماه ادامه دارد.